

[Udenrigsministeren]

Tiltrædelseserklæringen beskæftiger sig naturligvis med de spørgsmål, som er selve baggrunden for regeringsdannelsen, og selve baggrunden for regeringsdannelsen er nogle ganske få spørgsmål. Det er ikke mange spørgsmål, for formålet er jo ikke og har ikke været for venstres vedkommende, at der nu på alle tænkelige områder skulle skabes kompromiser mellem venstres og socialdemokratiets principprogrammer eller ideologiske opfattelser. Jeg tror ikke, at nogen af de to partier har noget som helst ønske om på alle tænkelige områder at se deres identitet udviklet, og det er heller ikke den opgave, en sådan regering først og fremmest bør tage på sig. Opgaven for denne regering er tværtimod at løse nogle ganske få, men helt afgørende problemer, som stiller sig i vejen for begge partier og i øvrigt for alle folketingets partier, uanset hvilken samfundsudvikling de ønsker sig. Derfor er dette regeringssamarbejde efter venstres opfattelse først og fremmest dikteret af en økonomisk nødvendighed. Dernæst er det dikteret af en politisk nødvendighed.

Nu har vi i Danmark i de sidste 4 år haft voksende økonomiske problemer, og der er i dag sagt en række ting om ansvaret herfor og om, hvordan man med større eller mindre held har forsøgt at løse disse problemer. Der er meget rigtigt i det, der er sagt fra næsten alle sider, for problemerne er desværre vokset, og det er ikke lykkedes at få has på dem, hvilket vi alle hver på vores måde har et ansvar for. Det kan naturligvis være tilstanden for en periode, men det er klart, at jo længere denne periode varer, jo stærkere begynder de politiske konsekvenser heraf at blive i den danske befolkning, jo stærkere vokser utålmodigheden i befolkningen over en tilsyneladende mangel på handlekraft og politisk indsats, og jo stærkere vokser kravet om, at de politiske partier nu trods alt forsøger at finde sammen i et kompromis. Hvis vi forestiller os, at de partier, der i mange år har haft indflydelse på det politiske arbejde, ikke lever op til disse forventninger, ikke imødekommer denne understrøm af utålmodighed, er den politiske konsekvens for det danske samfund måske i virkeligheden større end den økonomiske konsekvens, for så er den politiske konsekvens naturligvis den, at befolkningen vender sig væk fra det, man normalt har kaldt det samarbejdende folkestyre, og i ste-

det søger ud mod mere radikale politiske løsninger. Den deler sig på en sådan måde, at vi i det danske samfund får en politisk situation, hvor man må vælge ikke mellem samarbejde med forskelligartet indhold, men mellem poler, og hvor man derfor også accepterer konfrontationen.

Efter venstres opfattelse er denne politiske risiko nærliggende. Vi har derfor hele tiden haft den opfattelse, at nu måtte vi enten have en regering, der kunne regere, eller en opposition, som var i stand til at overtage regeringsrollen. Jeg tror også, at det er en opfattelse, der har været til stede i den tidligere regering i og for sig. Jeg tror også, at den tidligere socialdemokratiske mindretalsregering gennem foråret og sommeren havde en voksende fornemmelse af, at vi befandt os i en på mange måder uholdbar politisk tilstand, som man var nødt til at ændre, ved at regeringen undergik en forandring og fik et bredere grundlag. Derfor har oppositionens og regeringens tankegang i det sidste halve års tid måske på sin vis været parallelt forløbende: vi måtte have et klarere politisk billede, vi måtte have et fastere politisk grundlag for det arbejde, der skulle udføres.

Venstre har derfor ønsket at afprøve de politiske muligheder for at tilvejebringe et sådant samarbejde. Det er den afprøvning, der har fundet sted under forhandlingerne i august. Det er den afprøvning, der er resultatet i, at venstre nu sammen med socialdemokratiet har dannet en fælles regering, ikke for at vi og socialdemokratiet skal være ét parti eller én bevægelse, men fordi vi begge, selv om vi har to forskellige udgangspunkter, har en fælles interesse i, at det danske samfund ikke bringes ind i en tilstand af politisk konfrontation og fortsat økonomisk krise.

Jeg synes, jeg har villet nævne disse ting som en del af baggrunden for dette samarbejde.

Så vil jeg godt knytte nogle bemærkninger til de indlæg, der er kommet fra forskellig side. Nogle af indlæggene skal jeg ikke gå ind på, men blot sige, at jeg godt er opmærksom på, hvad der er hensigten med dem. Det er indlæg, som beskæftiger sig meget grundigt med, hvorledes f. eks. socialdemokratiet nu tilsyneladende har måttet opgive snart det ene og snart det andet standpunkt, og indlæg, som ligesom har til hensigt at afsløre, at venstre tilsyneladende nu har opgivet et